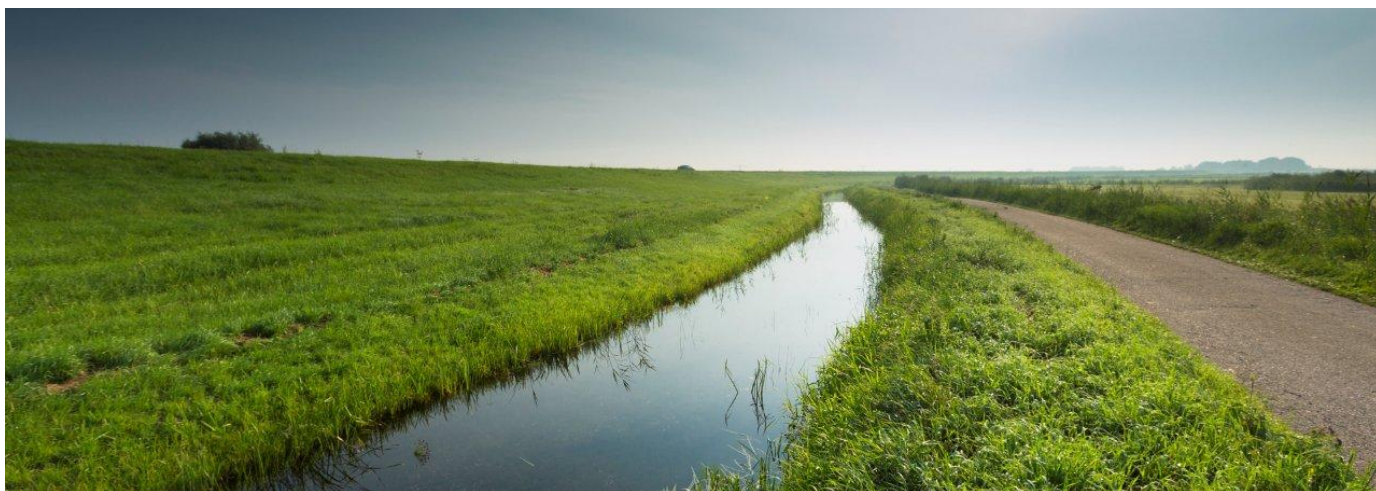

Bijlage 1 bij agendapunt 4D: Vaststellen controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2018 en aanwijzen controlerend accountant 2018.

Algemeen bestuursvergadering Waterschap Drents Overijsselse Delta d.d. 18 september 2018

Controleprotocol voor de accountantscontrole van jaarrekening 2018 van Waterschap Drents Overijsselse Delta

Versie: AB 18 sept. 2018

INHOUD

1.	Inleiding	3
	1.1 Algemeen	3
	1.2 Doelstelling	3
	1.3 Wettelijk Kader	3
2.	Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)	4
3.	Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties	4
4.	Het begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria	5
5.	Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing	6
6.	Specifieke aandachtspunten	7
7.	Communicatie en periodiek overleg	7
8.	Rapportering door de accountant	7
9.	Bijlagen	9
	Bijlage I : Communicatie en jaarlijks periodiek overleg	9
	Bijlage II : Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole	10
	Bijlage III : Onderbouwing goedkeurings- en rapporteringstolerantie 2018	14

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountscontrole 2018 dient het algemeen bestuur hierbij nadere uitgangspunten vast te stellen. Conform artikel 4 van “Verordening controle en inrichting financiële organisatie WDODelta” (hierna te noemen “controleverordening”) worden de uitgangspunten van de accountscontrole geregeld in het “Controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2018 van waterschap Drents Overijsselse Delta” (hierna te noemen “controleprotocol”).

Object van controle is de jaarrekening en het financieel beheer, zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel om aan de accountant nadere aanwijzingen te geven over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole in het kader van rechtmatigheid en getrouwheid;
- de daarvoor geldende normstellingen;
- de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van jaarrekening 2018.

Het algemeen bestuur kan de accountant nadere aanwijzingen geven voor zover deze uitgaan boven de wettelijke minimumeisen.

1.3 Wettelijk kader

De Waterschapswet (artikel 109, lid 2) schrijft voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 1e lid, Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 103 van de Waterschapswet genoemde jaarrekening. De accountant dient op basis van een controle een controle-verklaring en een verslag van bevindingen uit te brengen.

Het algemeen bestuur heeft op basis van de Waterschapswet artikel 109 lid 1 de verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie, de zogenaamde controleverordening vastgesteld op 4 januari 2016

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het algemeen bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. De accountant mag verwachten dat het waterschap inzichtelijk maakt welke wet- en regelgeving van toepassing is via het opmaken van een “normenkader”.

Middels het controleprotocol stelt het algemeen bestuur nadere aanwijzingen vast welke specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2018. Voor de rapporteringstolerantie-grenzen voor de goedkeuring van de jaarrekening is geconformeerd aan de wettelijke minimumkaders.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 103 en 109, lid 2 van de Waterschapswet is voorgeschreven wordt de controle van jaarrekening uitgevoerd door een door het algemeen bestuur benoemde accountant.

Deze accountantscontrole is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de mate van getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten & lasten en de grootte c.q. samenstelling van het vermogen;
- de rechtmatigheid van de tot stand gekomen baten & lasten en balansmutaties, de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie. Maken deze een getrouwe en een rechtmatige verantwoording mogelijk?
- het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 98a van de Waterschapswet;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de accountantscontrole 2018 zullen nadere regels met betrekking tot de ondergenoemde wetgeving bepalend zijn voor de uit te voeren controlewerkzaamheden;

- hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit
- richtlijnen en adviezen uit de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV
- richtlijnen voor de Accountantscontrole (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants)

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant richt de controle zodanig in dat belangrijke fouten worden ontdekt. De controle wordt gebaseerd op risicoanalyse, vastgestelde toleranties, statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De *goedkeuringstolerantie* is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, welke in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring door de accountant.

In de onderstaand tabel zijn de voorgestelde goedkeuringstoleranties opgenomen, die overeenkomen met het wettelijk minimum.

Strekking controle-verklaring				

De bovengenoemde percentages houden in dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening, lager dan of gelijk aan 1% van de totale bruto-lasten¹ en een totaalbedrag aan onzekerheden van lager dan of gelijk aan 3% van de totale bruto-lasten, een goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten.

Met programmabegroting 2018 van het waterschap als uitgangspunt betekent dit;

- een totaalbedrag aan toegestane fouten in jaarrekening 2018 tot en met € 1.200 (afgerond)
- een totaalbedrag aan toegestane onzekerheden in de jaarrekening 2018 tot en met € 3.700 (afgerond)

¹ De bepaling van het definitieve bedrag van de totale bruto-lasten is afhankelijk van de werkelijke totale lasten volgens de jaarrekening 2018.

Op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde lasten conform de jaarrekening 2018, zal de hoogte van de goedkeurings-tolerantie worden herrekend. Naast de bovenstaande kwantitatieve grenzen kunnen ook kwalitatieve aspecten met betrekking tot de jaarrekening voor de accountant een aanleiding vormen om af te zien van het afgeven van een goedkeurende accountantsverklaring.

Naast de goedkeuringstolerantie wordt een rapporteringstolerantie onderkend.

De *rapporteringstolerantie* is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het door de accountant opgemaakte verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar leidt wel tot een uitgebreidere rapportage van de bevindingen.

Als maatstaf voor de rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur dat de accountant elke fout of onzekerheid $\geq 5\%$ van de goedkeuringstolerantie rapporteert. Op grond van de primaire begroting 2018 betekent dit dat elke fout of onzekerheid, groter dan of gelijk aan k€ 60 (afgerond) zal worden gerapporteerd. Deze tolerantie geldt voor de totale jaarrekening 2018.

4. Het begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

Het begrip rechtmatigheid in het kader van accountantscontrole richt zich met name op de financiële rechtmatigheid en is beperkter dan het juridische begrip rechtmatigheid.

Met *financiële rechtmatigheid* wordt bedoeld dat de financiële beheers-handelingen conform de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd. De rechtmatigheid van de niet financiële beheers-handelingen en beslissingen behoeft de accountant niet actief inhoudelijk te toetsen.

Het kan echter wel zijn dat onrechtmatige handelingen en beslissingen van niet-financiële aard op termijn kunnen leiden tot financiële gevolgen. De accountant kan in dit kader volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risico-afweging en (juridische) kwaliteitsborging en met het beoordelen van de uitkomsten van dit systeem. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de opzet en goede werking van dit interne systeem.

In het kader van rechtmatigheidscontrole kunnen negen *rechtmatigheidscriteria* worden onderkend:

1. het calculatiecriterium
2. het valueringscriterium
3. het adresseringscriterium
4. het volledigheidscriterium
5. het aanvaardbaarheidscriterium
6. het leveringscriterium
7. het begrotingscriterium, financiële beheers handelingen, welke ten grondslag liggen aan baten, lasten en aan balansposten dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de vastgestelde programmabegroting 2018 en de samenhangende programma's
8. het voorwaardencriterium, waterschaps-uitgaven en inkomsten moeten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met wetten, welke de verhouding tussen overheid en burgers regelen. Hierbij dienen de aspecten "omschrijving doelgroep)recht), heffings- en declaratiegrondslag (hoogte) en normbedragen (duur) in ogenschouw te worden genomen
9. het misbruik- en oneigenlijk gebruik-criterium, gegevens die door belanghebbenden zijn verstrekt om aan te tonen dat zij voldoen aan wettelijke voorwaarden moeten worden getoetst op juistheid en volledigheid

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt met name aandacht besteed aan het 1^e tot en met het 6^e criterium. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt extra aandacht besteed aan het 7^e tot en met het 9^e criterium.

5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

Voor de rechtmatigheidstoetsing door de accountant heeft het algemeen bestuur van waterschap Drents Overijsselse Delta een "Normenkader voor de rechtmatigheidstoetsing" vastgesteld. Deze beperkt zich voor wat de interne regelgeving betreft tot de door het algemeen bestuur vastgestelde verordeningen en de daarin voorgeschreven besluiten door algemeen -en dagelijks Bestuur. Voor de besluiten van het dagelijks bestuur geldt dat de accountant alleen toetst of deze besluiten ook daadwerkelijk zijn genomen en of het besluit aan de eventueel daaraan gestelde (nadere) eisen voldoet.

De accountantscontrole met betrekking tot de rechtmatigheid is gericht op:

- de naleving van externe wet- en regelgeving
- de naleving van interne regelgeving, zoals vermeld in het "Normenkader voor de rechtmatigheidstoetsing Waterschap Drents Overijsselse Delta", voor zover deze directe financiële beheers-handelingen betreffen;
- de naleving van de overige kaders, vermeld in de programmabegroting 2018 en de "controleverordening"
- ten aanzien van de interne regelgeving worden er uitsluitend financiële consequenties verbonden aan bepalingen, die recht, hoogte en duur van financiële beheers-handelingen betreffen.

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden gevonden, dan worden deze in de rapportage en oordeelsweging alleen betrokken indien en voor zover het door het algemeen bestuur of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Interne regels van het dagelijks bestuur richting de ambtelijke organisatie en/of besluiten van het dagelijks bestuur vallen daar buiten. Uitzonderingen hierop vormen de aanbestedings- en de subsidieregels en mandaat- en delegatiebepalingen, voor zover van belang voor de getrouwheidscontrole door de accountant. Voorts kunnen interne regels wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van "hogere" besluiten, maar deze regels zijn op zich geen inhoudelijk object van onderzoek.

Bepalingen in wet- en regelgeving die niet worden nageleefd (voorwaardencriterium) waaruit;

- *geen* financiële consequenties voortvloeien die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, leiden uitsluitend tot een opmerking in het verslag van bevindingen van de accountant
- *wel* financiële consequenties voortvloeien die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, worden meegewogen in het accountantsoordeel en worden vermeld in het rapport van bevindingen. Deze fouten worden gekwantificeerd door uit regelgeving blijken mogelijke consequenties voor betreffende jaarrekeningpost in geld uit te drukken, voor zover beperkt tot de bepalingen recht, hoogte en duur. Alleen daar waar aan de overige bepalingen direct financiële consequenties zijn verbonden welke indirect recht, hoogte en duur beïnvloeden, is kwantificering aan de orde.

6. Specifieke aandachtspunten

In de rapportage van de accountant met betrekking tot het jaar 2018 dient expliciet aandacht te worden besteed aan:

- a) beoordeling van de juiste wijze van toerekenen van kosten aan investeringsprojecten conform de kaders van het algemeen bestuur, hierbij dient specifiek aandacht besteed te worden aan activering van uren en toerekening van kosten van ondersteunende activiteiten

Naast de in vorige hoofdstukken benoemde kaders, zoals het normenkader en de goedkeurings-c.q. rapportagetolerantie, kan het algemeen bestuur afwijkende eisen vaststellen voor specifieke onderdelen van de jaarrekening of voor deelverantwoordingen, programma's of voor organisatie-onderdelen. Met betrekking tot het jaar 2018 zijn geen afwijkende eisen vastgesteld.

7. Communicatie en periodiek overleg

Om een doelmatige en doeltreffende accountantscontrole te bevorderen, vindt periodiek overleg plaats tussen de accountant, vertegenwoordigers van het bestuur en ambtelijke organisatie. In bijlage I is het communicatietraject tussen de accountant en het waterschap nader uitgewerkt.

8. Rapportering door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

- Pré-auditbespreking

Voorafgaand aan de interim-controle vindt communicatie plaats tussen de accountant en anderzijds de auditcommissie en portefeuillehouder financiën. Hierbij wordt ingegaan op algemene ontwikkelingen binnen de organisatie en de belangrijkste aandachtspunten voor de interim-controle.

- Interim-controle

In de tweede helft van 2018 wordt door de accountant een interim-controle uitgevoerd. Hierin wordt opzet en het bestaan van de administratieve organisatie van de belangrijkste (financiële) processen, inclusief de hiervan deel uitmakende beheersmaatregelen beoordeelt. De uitkomsten van deze controle worden via een verslag (Managementletter) uitgebracht aan de directie. Een afschrift van het verslag wordt gezonden aan het dagelijks bestuur.

- Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Waterschapswet wordt over de jaarrekeningcontrole 2018 een verslag van bevindingen uitgebracht aan het algemeen bestuur en in afschrift toegestuurd aan het dagelijks bestuur. In het verslag zal de accountant rapporteren over de beheersing van processen en over eventuele bevindingen vanuit de interim-controle. Er wordt minimaal gerapporteerd over:

- de opzet en uitvoering van het financiële beheer;
- of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Voordat het verslag wordt uitgebracht wordt het dagelijks bestuur in de gelegenheid gesteld om herstelmaatregelen te treffen, om te reageren op de door de accountant geconstateerde onrechtmatigheden en onvolkomenheden en om te reageren op de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen.

De accountant bespreekt de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen 2018 met de auditcommissie, voorafgaand aan de behandeling van de jaarverslaggeving door het algemeen bestuur.

- Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden nader toegelicht en gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Ongecorrigeerde fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door het waterschap gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

- Accountantsverklaring en accountantsverslag

In de accountantsverklaring 2018 (ook wel "controleverklaring" genoemd) wordt op wettelijk voorgeschreven wijze de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Zowel ten aanzien van de getrouwheid ten aanzien van de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening 2018. De accountantsverklaring is bestemd voor het algemeen bestuur, zodat deze de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening 2018 kan vaststellen. Daarnaast rapporteert de accountant middels het accountantsverslag zijn bevindingen en aanbevelingen.

9. Bijlagen

Bijlage I: Communicatie en jaarlijks periodiek overleg

Uitwerking van het communicatietraject tussen de accountant en vertegenwoordigers van het Waterschap volgens artikel 7 van het controleprotocol.

Het communicatietraject				
Acties	Initiatief door:	Gesprekspartner waterschap	Periode	Product
Pré-audit bespreking	Accountant	Auditcommissie (AB), portefeuillehouder.	September	Aandachtspunten voor interim-controle
Uitvoeren Interim-controle (beoordeling processen)	Accountant / waterschap	Diverse medewerkers waterschap	Oktober	Concept-Managementletter
Bespreking concept-Managementletter	Accountant	De ambtelijke organisatie, het directieteam, Dagelijks Bestuur	November	Definitief Managementletter
Uitvoeren controle jaarrekening (beoordeling van de getrouwheid en de rechtmatigheid)	Accountant / Waterschap	Diverse medewerkers waterschap	April / Mei	Concept verslag van bevindingen
Bespreking Concept-verslag van bevindingen en accountantsverklaring	Accountant	Dagelijks Bestuur	Juni	Definitief verslag van bevindingen, accountants verklaring
Bespreking verslag van bevindingen en accountantsverklaring	Accountant	Auditcommissie (namens Algemeen Bestuur)	Juni	Advies auditcommissie aan AB

Bijlage II: Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole 2018 relevante externe wetgeving en interne regelgeving. De in blauw vermeldde wetgeving en/of regelgeving is met ingang van 2018 gewijzigd of is in 2018 nieuw opgenomen in het normenkader.

□ Externe (financiële) wet- en regelgeving Waterschap Drents Overijsselse Delta

Europees

- Richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (Richtlijn 2011/7/EU)
- Btw-richtlijn betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (Richtlijn 2006/112/EG)
- Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)
- De-minimisverordening (verordening EU Nr. 1407/2013)
- Algemene groepsvrijstellingsverordening (verordening EU Nr. 651/2014)
- De-minimisverordening voor de landbouwproductiesector (verordening EU Nr. 1408/2013)
- MKB Landbouwvrijstellingsverordening - ABER (verordening EU Nr. 702/2014)
- Catalogus Groenblauwe Diensten

Nationaal

Algemeen

- Algemene wet bestuursrecht
- Besluit proceskosten bestuursrecht
- Burgerlijk wetboek
- Besluit tarieven openbaarheid van bestuur
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
- Uitvoeringsbesluit WNT
- Mededingingswet
- Pachtprizenbesluit 2007
- [Wet terugvordering staatssteun](#)

Ruimtelijk (bestuurs)recht

- Wet ruimtelijke ordening
- Besluit ruimtelijke ordening
- Wet inrichting landelijk gebied
- Onteigeningswet
- Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten
- Wet ruimtelijke ordening
- Wet gemeenschappelijke regelingen

Milieu / Natuur

- Wet milieubeheer
- Visserijwet 1963

Belastingen

- Waterschapswet
- Waterschapsbesluit
- Waterwet

- Waterbesluit
- Waterregeling
- Algemene wet inzake rijksbelastingen
- Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994
- Invorderingswet 1990
- Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
- Wet waardering onroerende zaken
- Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken
- Kostenwet invordering rijksbelastingen
- Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009
- Wet op de internationale bijstandverlening bij de heffing van belastingen
- Regeling diplomatieke en internationale vrijstellingen waterschapsbelastingen
- Wet wederzijdse bijstand in de Europese Unie bij de invordering van belastingschulden en enkele andere schuldvorderingen 2012
- Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen

Financiën

- Wet financiering decentrale overheden (FiDO)
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
- Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
- Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
- Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen
- Wet houdbare overheidsfinanciën
- Wet op de omzetbelasting 1968
- Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968
- Wet op de vennootschapsbelasting 1969
- Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971
- Uitvoeringsbeschikking vennootschapsbelasting 1971
- Wet op de belastingen van rechtsverkeer
- Wet op de accijns
- Wet belastingen op milieugrondslag
- Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag
- Uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag

Subsidies

- INTERREG-programma North West Europe (NWE)
- INTERREG-programma North Sea Region (NSR)
- INTERREG-Europe
- Projectstimuleringsregeling Interreg V
- Regeling co-financiering Interreg IIIA
- Uitvoeringswet EFRO
- Uitvoeringsregeling EFRO programmaperiode 2014–2020
- Regeling bijzondere subsidies waterkeren en water beheren
- Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014
- Subsidieregeling ESF 2007-2013 (herzien)
- Subsidieregeling ESF 2014–2020

Personeel en organisatie

- Pensioenwet
- Werkloosheidswet
- Ziektewet
- Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers

- Wet financiering sociale verzekeringen
- Wet kaderregeling VUT overheidspersoneel
- Wet op de loonbelasting 1964
- Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen
- Zorgverzekeringswet
- Wet arbeid en vreemdelingen
- Wet structuur uitvoerorganisatie werk en inkomen
- Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
- Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965
- Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Wet inkomstenbelasting 2001
- Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
- Pensioenreglement Stichting Pensioenfonds ABP
- Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI)
- Wet tegemoetkomingen loondomein

Inkoop en aanbestedingen

- [Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten](#)
- Aanbestedingswet 2012
- [Aanbestedingsreglement werken 2016 \(ARW\)](#)
- Gids Proportionaliteit
- [Beleidslijn scheiden van belang bij aanbesteden \(DB 6-2-2018\)](#)

□ Interne ((financiële) wet- en regelgeving Waterschap Drents Overijsselse Delta

Algemeen

- Reglement van orde WDODelta
- Benoemingsbesluit voorzitter, leden en plaatsvervangend leden bezwaren- en nadeelcompensatiecommissie
- Delegatiebesluit WDODelta 2016-II
- [Mandaatbesluit Waterschap Drents Overijsselse Delta 2018](#)

Belastingen

- Kostentoedelingsverordening WDODelta
- Kwijtscheldingsverordening WDODelta
- Verordening verontreinigingsheffing WDODelta 2018
- Verordening watersysteemheffing WDODelta 2018
- Verordening zuiveringsheffing WDODelta 2018

Gemeenschappelijke regelingen

- Gemeenschappelijke regeling "Gemeenschappelijk Belastingkantoor Locosensus-Tricijn"
- Gemeenschappelijke regeling "Het Waterschapshuis"
- Gemeenschappelijke regeling "Aqualysis"

Financiën

- Verordening controle en inrichting financiële organisatie WDODelta (controleverordening)
- Verordening financieel beleid en beheer WDODelta
- Treasury-statuu
- Beleidsnotitie weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen WDODelta
- Afschrijvings- en activeringsbeleid WDODelta 2016

- Keur (watersysteem/waterkeringen en wateren/wegen)
- Nadeelcompensatie
- Procedureverordening nadeelcompensatie WDODelta

Subsidies

- Verordening WDODelta, houdende regels omtrent subsidie Algemene subsidie-verordening WDODelta
- Beleidsregels Subsidieverlening Watererfgoed WDODelta (DB)
- Subsidieregeling Klimaatactieve Stad 2017 (DB)
- Subsidieregeling Samenwerken aan voldoende en schoon water in het landelijk gebied (DB)

Personeel

- Sociaal Statuut deel 1 en deel 2
- Sectorale Arbeidsvoorwaarden Waterschaps- personeel, Deel 1 (bindende regelingen, DB)
- Sectorale Arbeidsvoorwaarden Waterschaps- personeel, Deel III (DB)

Overig beleid

- [Beleid Inrichting, Beheer en Onderhoud Op Maat](#)
- Inkoop-en Aanbestedingsbeleid Waterschap Drents Overijsselse Delta 2017
- Nota Grondbeleid
- Beleid (tot het niet heffen van) leges bij vergunningen

Bijlage III: Onderbouwing goedkeurings- en rapporteringstolerantie 2018

Bruto-lasten Begroting 2018	Bedrag in k€
Totaal	124.089

Goedkeuringstolerantie			
	Percentage	Absoluut (in k€)	Afgerond (in k€)
Fouten in de jaarrekening	≤ 1%	≤ 1.241	≤ 1.200
Onzekerheden in de controle	≤ 3%	≤ 3.723	≤ 3.700

Rapporteringstolerantie			
	Percentage	Absoluut (in k€)	Afgerond (in k€)
Fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle	≤ 5%	≤ 62	≤ 60